

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет / інститут **філософський факультет**
Кафедра **філософії, соціології і релігієзнавства**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

Спеціальності: 026 Сценічне мистецтво, 022 Дизайн; 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” 08. 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація.

Назва дисципліни	Історія української культури
Викладач	Білоус Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	0990946730
Формат дисципліни	Теоретичний курс
Обсяг дисципліни	90 год.

2. Анотація до курсу.

“Історія української культури” – навчальний курс, що подає відомості з історії минулого і сучасності української культури, навчає особливостей теорії культури, виокремлює напрями і стилі художньої культури, знайомить із здобутками історичних періодів та видатних особистостей для української культури й суспільства.

Вивчення матеріалів дисципліни передбачає досконале володіння матеріалом дисципліни, орієнтує студентів на шанобливе відношення до національно-культурних досягнень, сприйняття базових культурних цінностей. Даний навчальний курс сприяє формуванню наукового світогляду студентів з дослідження української культури, виробленню у них активної життєвої позиції, розвиток патріотизму, утвердженню високих моральних принципів та ідеалів.

3. Мета та цілі курсу.

Мета: розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів дослідження української культури в її історичних формах, жанрово-стильових варіантах та у взаємозв'язку з культурами інших народів.

Цілі:

- закріплення знань студентів щодо закономірностей становлення і розвитку української культури;
- формування системних знань про українську культуру як самобутнє й унікальне соціально-історичне явище в генезі світового співтовариства;
- дослідження основних тенденцій, закономірностей та особливостей розвитку національної культури;
- розкриття своєрідності знакової системи української культури;
- визначення найприкметніших рис духовно-культурного простору України;
- опанування основними культурологічними поняттями та категоріями;
- вироблення у студентів навичок самостійного мислення та вміння давати власну, обґрунтовану оцінку культурним явищам;
- виховання національно-патріотичних та загальнолюдських цінностей.

4. Результати навчання (компетентності)

Ключовою компетентністю, на забезпечення якої спрямований курс, є важливі проблемно-теоретичні питання курсу «Історія української культури» в їх історичній ретроспективі і перспективі.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти такими компетенціями:

- культурні процеси та явища, їх значення для долі українського народу, держави, культурних надбань людства;
- взаємозв'язки української і світової культури;
- причинно-наслідкові зв'язки між суспільно-політичними та культурними процесами і явищами;
- культурознавча термінологія;
- досягнення українського народу в матеріальній і духовній сферах; порівняння пам'яток матеріальної і духовної культури;
- пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва в українській культурі, обов'язкові для розпізнавання;
- творча спадщина провідних діячів національної культури;
- художні стилі і шедеври українського мистецтва й культури в цілому;
- історичні факти, поняття, афоризми для підтвердження основних теоретичних узагальнень;
- національні, загальнолюдські й особистісні цінності;
- наукова дискусія, висловлювання власних думок, відстоювання поглядів;
- збагачення власної духовної культури шляхом самоосвіти;
- план-конспек змісту лекцій; оптимальні шляхи підготовки до семінарських занять; виконання завдань самостійної роботи;
- висновки й узагальнення на основі опрацювання літератури; користування періодичними виданнями, пошук важливих матеріалів відповідно до проблеми, що вивчається;
- підготовка повідомлення (доповіді), висновки, реферати, тези виступів.

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу «Історія української культури»	
Лекції	20
Практичні заняття	10
Самостійна робота студентів	60

Ознаки курсу:

Семестр: 3

Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво, 025 Музичне мистецтво; 014.13

Середня освіта (Музичне мистецтво).

Навчальний курс (рік навчання): 2

Нормативний / вибірковий: нормативний.

Тематика курсу:

Назви навчальних тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	у тому числі		С.р.
Л.		П.		
«Історія української культури» як предмет вивчення. Актуальні питання вивчення української культури.		2		2
Культура вітчизняного середньовіччя.		2	2	8
Український ренесанс XIV- поч. XVII ст.		2		10
Ренесанс, бароко і класицизм в українській культурі.		4	2	10
Національно-культурне відродження в Україні кінця XVIII – початку XX ст.		4	2	10
Культура України XX століття.		4	2	10
Культура України початку XXI століття.		2	2	10
Усього годин	90	20	10	60

6. Система оцінювання курсу Історія української культури:

Контроль	Шкала балів на практичному занятті	Аудиторна робота, самостійна робота (СРС) (поточні усні відповіді, план-конспект; реферат; підсумкові усні відповіді, СРС)	Всього балів
Бал	«5»		
Ваговий коефіцієнт		20	
Максимальна кількість балів		100	«100»

7. Політика курсу.

Політика курсу «Історія української культури» передбачає активне відвідування аудиторних занять, самостійну роботу студента, виконання запланованих завдань аудиторних занять.

Студенти, що з певних причин пропустили одне чи більше занять, зобов'язуються відпрацювати тему, добре орієнтуватись у програмових вимогах до теми, пройти форму контролю.

8. Рекомендована основна література.

№	Назва.	К-сть прим.
1	Абрамович С. Д. Світова та українська культура: Навчальний посібник / Семен Дмитрович Абрамович. – Львів: Світ, 2004. – 344 с.	20
2	Історія української культури: Підручник / За ред. Павлової О. Ю. - К.: 2013. – 340 с. // Електронний ресурс: http://culonline.com.ua/Books/istorria_ukr_kult_pavlova.pdf .	Ел. ресурс
3	Історія української культури: Навчально-методичний посібник з дисципліни / Укл. Петренко І. М., Сарапин В. В. – Полтава, 2012. – 504 с. // Електронний ресурс: http://www.culture.puet.edu.ua/files/iuk.pdf	Ел. ресурс
4	Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. 3-тє видання. – К., 2010. — 584 с. // Електронний ресурс: http://flightcollege.com.ua/library/7%20%D0%9A%D0%A3%D0%9B%D0%AC%D0%A2%D0%A3%D0%A0%D0%90%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%90%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%A1%D0%92%D0%95%D0%A9%D0%95%D0%9D%D0%98%D0%95/71%20%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F/%5BKordon_M.V.%5D_Ukra%D1%97nska_ta_zarub%D1%96zhna_kultura._3(BookSee.org).pdf	Ел. ресурс
5	Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович — К., 1998. —	Ел.

	728 с. // Електронний ресурс: http://litopys.org.ua/popovych/narys.htm	ресурс
6	Хома І. Я. Історія української культури: навч. посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І.Я. Хоми. – Львів, 2012. – 356 с. // Електронний ресурс: http://194.44.152.155/elib/local/r39.pdf	Ел. ресурс

Додаткова література курсу «Історія української культури».

№	Назва	К-сть примірників
1	Антофійчук В. І. Культурологія. Термінологічний словник: Навч. посібник / Володимир Іванович Антофійчук.. – Чернівці, 2007. – 160 с.	5
2	Атаманенко А., Атаманенко В. Духовна спадщина Острозької академії / Алла Атаманенко, Віктор Атаманенко // http://eprints.oa.edu.ua/3913/1/Atamanenko.pdf .	ел. ресурс
3	Антонюк Г. Ідеї суспільного прогресу й освіти у працях Феофана Прокоповича / Галина Антонюк // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Pippo_2013_5_27.pdf .	ел. Ресурс
4	Бабій Н. Відображення філософії бароко в містобудівельних принципах. Семантика забудови міста Станіславів / Надія Бабій// http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16943/37-Babiy.pdf?sequence=1 .	ел. ресурс
5	Бойцун В. Кіномистецтво в Україні початку XXI століття/ Вероніка Бойцун // http://library.udpu.org.ua/library_files/stud_konferenzia/2016_1/13.pdf .	ел. ресурс
6	Вечерський В. Особливості стилю бароко в архітектурі України XVII–XVIII століть/ Віктор Вечерський // http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16947/41-Vechersky.pdf?sequence=1 .	ел. ресурс
7	Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Кравченко О.В. Історія світової культури. – С. 250 – 286. // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/12.pdf	ел. ресурс
8	Герасименко С. Ю. Культурно-просвітницька діяльність Михайла Грушевського в Галичині (1894-1914 роки) / С. Ю. Герасименко // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/znpkhnpu_ttmniv_2011_28_6.pdf	ел. ресурс
9	Герчанівська П. Е. Культурологія: термінологічний словник / П. Е. Герчанівська. – К.: 2015, - 439 с.	ел. ресурс
10	Греченко В.А., Чорний І. В. Світова та українська культура з тестовими завданнями / В.А. Греченко, І. В. Чорний. – К., 2009. – 416 с.	1
11	Давньоруська філософія як предтеча філософської думки в Острозькій академії // Кралюк П. М. Острозька академія в філософській культурі України : / П. М. Кралюк ін. – Острог, 2013. – С. 60 - 123 // https://lib.oa.edu.ua/files/funds/vudavnutstvo/OA_filos_kultura_Ukrainy.pdf .	ел. ресурс
12	Ковцуняк Світлана Іванівна (Білоус С.І.). Релігійно-світоглядні ідеї в давньоруських збірках афоризмів (за матеріалами редакцій “Бджоли”): автореферат дисертації канд. філософських наук. – К, 2005. – 30 с.	2
13	Ковцуняк С.І. (Білоус С.І.) Дослідження релігійно-філософських пам’яток Давньої Русі й модерна педагогіка соціалізації (на матеріалі давньоруської «Бджоли») // Збірник наукових праць НДІУ. Том II. – Київ. – 2004. – С. 411-416.	1
14	Кралюк П. Богословська думка Київської Русі. Князь Володимир Василькович / Петро Кралюк // https://risu.org.ua/ua/index/studios/studies_of_religions/65709/2017	ел. Ресурс
15	Катренко А. В. Михайло Грушевський як велетень української національної	ел.

	культури // https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17613/1796.pdf?sequence=3	ресурс
16	Крижановська Н. Є. Феномен «театру корифеїв» в культурному житті південноукраїнського регіону / Н.Є. Крижановська // http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/152.pdf	ел. ресурс
17	Корній Л. П. Микола Лисенко як творець української національної моделі романтичного стилю // Микола Лисенко, його діяльність і стильові параметри творчості: Мистецтвознавство // http://knmau.com.ua/chasopys/15_NBUV/docs/02_Korniy.pdf .	ел. ресурс
18	Лісовська А. Тарас Шевченко – визначальна постать українського культуротворення / Анастасія Лісовська // http://ukrconf.fl.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/12/40_Lisovs_ka_Anastasiya.pdf	ел. ресурс
19	Новиков А. Феномен театру корифеїв у контексті світової культури/ Анатолій Новиков // Українська література №10, 2012. – С. 5 – 12 // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Ulvzsh_2012_10_3.pdf .	ел. ресурс
20	Ізборник. Історія України IX – XVIII століть // http://izbornyk.org.ua/	ел. ресурс
21	Історія світової культури: Навч. посібник / Левчук Л.Т. та ін. – К., 2010. – 400 с.	1
22	Історія світової та української культури: Підручник / За ред. В. А. Греченко та ін. – К.: 2010. – 480 с.	1
23	Історія української та зарубіжної культури: Підручник / За ред. С. М. Клапчука. – К., 2004. - 358 с.	5
24	Єрошкіна О. О. Епоха класицизму: навч. посібник / О. О. Єрошкіна. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 187 с.	ел. Ресурс
25	Захарчук О. Музичний дар Шевченка / Вісник Львівської національної академії мистецтв. - Вип. 25 // https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/25/7.pdf	ел. ресурс
26	Зеліско Л. І. Культурологія (словник-довідник): Навчальний посібник / Л. І. Зеліско. – Ів.- Франківськ, 2005. – 179 с.	1
27	Кікоть А. А. Костюм українського козацтва як складова національної культури / А. А. Кікоть // Вісник ХДАДМ: Дизайн. – С. 34 – 38. // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/had_2010_1_9.pdf	ел. ресурс
28	Ковальова М. М. Український портрет кінця XVII – XVIII століть як історико-культурне явище / М. М. Ковальова // Вісник ХДАДМ: Образотворче мистецтво. - № 3, 2011. – С. 113 – 116.	ел. ресурс
29	Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура / Микола Володимирович Кордон. – К., 2007. – 576 с.	10
30	Культурологія: підручник / За ред. А. Є. Конверського. – Харків, 2013. - 863 с.	1
31	Мистецька спадщина Пінзеля у Бучачі [Електронний ресурс] // http://pinzel.buchach.net/ .	ел. ресурс
32	Осадча О. Вплив стилю бароко на хатню ікону України /Олена Осадча // http://artisthelen.com/publications/vplyv-stylyu-baroko-na-hatnyu-ikonu-ukrajiny	Ел. Ресурс
33	Откович Т. Іконостас Церкви Воздвиження Чесного Хреста Монастиря Великий Скит у Маняві (Богородчанський іконостас) / Тарас Откович // Вісник НТШ. Число 50. – С. 61 – 64. // http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/23021/1/18-61-64.pdf .	ел. ресурс
34	Паламарчук Н. І. Роль «Руської трійці» у пробудженні національної свідомості західних земель України / Н. І. Паламарчук // http://history-pages.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/41_3_Palamarchuk.pdf .	ел. ресурс
35	Пилева Г. Постмодернізм як явище культури українського постіндустріального суспільства кінця ХХ – початку ХХІ ст./ Ганна Пилева// http://ukrconf.fl.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/12/63_Pylyeva_Hanna.pdf	ел. ресурс

36	Путіловська Н.Б. Життя і творчість Григорія Сковороди як феномен української культури епохи Просвітництва / Н. Б. Путіловська // «Young Scientist». - № 4.2 (44.2). - April, 2017. - С. 65 - 69. // http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.2/14.pdf .	ел. ресурс
37	Літопис: Ел. ресурс першоджерел // http://litopys.org.ua/oldukr2/oldukr18.htm .	ел. ресурс.
38	Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. – Львів, 2005. – 568 с.	1
39	Матеріали до історії українського театру. Від витоків до початку ХХ століття / НАН України, ІМФЕ ім. Рильського. – К., 2016, - 280 с.	ел. ресурс
40	Матицин О. Проблема використання терміна «Ренесанс» в контексті української культури XV–XVI століть / Олексій Матицин/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Українознавчий альманах. Випуск 11. – С. 39 – 42. // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Ukralm_2013_11_14.pdf .	ел. ресурс
41	Матицин О. Українська ікона XV – XVI століть як вираз релігійної ідентичності українського народу / Олексій Матицин // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Nznuoakl_2010_5_68.pdf .	ел. ресурс
42	Меднікова Г.С. Країнська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник / Галина Сергіївна Меднікова. – К., 2002. – 214 с.	1
43	Острозька академія XVI-XVII ст.: енциклопедичне видання. – Острог. – 2008. – 228 с. // https://www.oa.edu.ua/doc/enc/Encyklopediya_1.pdf .	Ел. Ресурс
44	Острозька Біблія та філософська й богословська думка в Острозькій академії // https://r500.ua/ostrozka-bibliya-ta-filosofska-j-bogoslovska-dumka-v-ostrozkij-akademiyi/ .	ел. ресурс
45	Парфенюк Н. В. Полемічна література як публіцистичний жанр друкованого видання: поняття, характеристика та особливості полемічних текстів/ Н. В. Парфенюк // Інформаційне суспільство. Випуск 21. – 2015. – С. 26 – 30 // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/is_2015_21_6.pdf .	ел. ресурс
46	Подольська Є. А. та ін. Культурологія: Навч. посібник / Є. А. Подольська. – К.: 2005. – 392 с.	1
47	Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М. В. — К., 1998. — 728 с. // http://194.44.152.155/elib/local/sk610033.pdf .	ел. ресурс
48	Примаченко Яна. Українське кіно 1920-х років у пошуках власних тем та смислів / Яна Примаченко // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/0013030.pdf .	ел. ресурс
49	Резвухіна Л. О. Особливості стилю бароко в декоративно-прикладному мистецтві / Людмила Олександрівна Резвухіна // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Kmss_2016_17_24.pdf	ел. ресурс
50	Склокін В. Чи існувало українське Просвітництво? Кілька міркувань із приводу незавершеної історіографічної дискусії / Володимир Склокін // http://er.ucu.edu.ua:8080/bitstream/handle/1/462/08_Sklokin-Enlightenmnt.pdf?sequence=1&isAllowed=y	ел. ресурс
51	Сліпушко О. Література Київської Русі : навчальний посібник. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 394 с.	ел. ресурс
52	Словник культурологічних термінів для студентів усіх спеціальностей заочної та денної форм навчання / уклад. О.Д. Паршакова. – Краматорськ, 2009. – 41 с.	ел. ресурс
53	Третяк К. Українське бароко як вираз національної ідеї в архітектурі / Кирило Третяк // Етнічна історія народів Європи // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/eine_2001_9_9.pdf .	ел. ресурс
54	Чепелик О. В. Скульптор Пінзель і духовний ландшафт українського бароко	ел.

	// file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/vdakkkm 2013 2 43.pdf .	ресурс
55	Українська культура в іменах. Довідник [для студ. усіх спеціальн.] / О. О. Петутіна, Н. В. Вандишева-Ребро, О. В. Голозубов [та ін.]; за ред. О. О. Петутіної. – Харків: НТУ «ХПІ», 2017. – 303 с.	Ел. Ресурс
56	Українська література ХХ століття : навч.-метод. посіб. / Упоряд. О. В. Слюніна. – Х., 2014. – 156 с.	ел. ресурс
57	Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. – 4-е вид., переробл. і доповнене. – Львів: Бескид Біт, 2005. – 304 с.	15
58	Філіпчук Н. Творчість Миколи Лисенка у контексті формування гуманістичної спрямованості музичної освіти в західній Україні/ Наталія Філіпчук // Проблеми підготовки сучасного вчителя № 6 (ч. 2), 2012. // file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/ppsv 2012 6(2) 40.pdf .	ел. ресурс
59	Шумка М. Філософія та світогляд українського романтизму: матеріали до лекції / М. Шумка // Наукові записки. – Серія Філософія. – С. 153 – 161.	ел. ресурс
60	Шишкіна Є. Дискусії навколо питання зародження книгодрукування в Україні /Євгенія Шишкіна // http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/22952/3/Shyshkina_Diskusii_2011.pdf .	ел. ресурс
61	Ямаш Ю. Жанрова палітра Івана Труша / Юрій Ямаш // http://nz.ethnology.lviv.ua/archiv/2011-5/14.pdf	ел. ресурс

Викладач: Білоус Світлана Іванівна